

Hemnes Turistforening

Postboks 2
8646 KORGEN

Korgen, den 1. mai 2013

NVE
Oslo

Deres ref NVE 201201177-6, 201200155-8, 201003608-6, 201002513-10, 201002510-10, 200805518-22, 200902713-12, 200900403-7, 201203205-7, 201207181-8

Angående høring på konsesjonssøknader for utbygging av ti småkraftverk i Hemnes Kommune.

Hemnes Turistforening vil med dette gi innspill til høring angående konsesjonssøknader for utbygging av småkraftverk i Hemnes Kommune. Det er invitert til høring angående ti konsesjonssøknader, og Hemnes Turistforening har kommentarer/innvendinger til tre av disse.

I tillegg til å se de ti søknadene i sammenheng mener Hemnes Turistforening at det også er både naturlig og nødvendig å se disse ti i sammenheng med så vel allerede utførte og pågående inngrep i naturen i kommunen. Vi tenker da spesielt på vannkraftutbygging, men også f eks veier og gruveaktivitet.

Generelt har Hemnes Kommune en høy utnyttelsesgrad av vannkraftressurser. Gjennom Bjerka-Plura og Røssåga er store vann og vassdrag bygd ut. Disse omfatter f eks vannene Røssvatnet, Bleikvatnet, Stormyrbassenget, Gressvatnet, Kjensvatnet, Målvatnet. Både store vassdrag som Røssåga og mindre som f eks Bjerkaelva og vassdragene fra Gressvatnet og ned mot Målvatnet, Mørkbekken og Leirelva. Felles for disse er at de er forholdsvis radikale med stor reguleringshøyde og tørrlegging av vassdrag.

For tida foregår det i tillegg en rekke utbygginger av mindre vassdrag. Noen av disse gir en betydelig forringelse av naturopplevelsen. Tre eksempler på fossefall med betydelig verdi som nå i stor grad legges i rør er Reinåga, Tverråga og Leirelva. Dette er bare eksempler – det er mange mindre utførte anlegg eller anlegg under bygging i kommunen.

Hemnes Turistforening har stor forståelse for at eiere av fallrettigheter ønsker å unytte ressursene. Små kraftverk i bygdene kan gi attraktiv inntekt for grunneierne. Det er en viktig grunn til at Hemnes Turistforening hittil har valgt å ikke gå i mot de nyere utbyggingsplaner i kommunen. Disse utbyggingene vil også gi et visst bidrag ifht de mål Norge har satt seg i forhold til økning i produksjon av fornybar energi.

Totalt sett mener vi at Hemnes Kommune allerede bidrar nok i forhold til de nasjonale ambisjonene.

I den grad det skal bygges ut mer må det være basert på ønsket om å gi grunneiere ekstra inntekt, og på den måten bidra til varig bosetting i bygdene.

Med bakgrunn i den store utbyggingsgraden er det nå ekstra viktig å ta hensyn til å bevare noe urørt natur for ettertida. Okstindan er et naturområde av nasjonal og internasjonal verdi. Sett i sammenheng med ambisjonene i Hemnes Kommune om å utvikle bærekraftig naturbasert turisme er det særs viktig å ha et slikt område å by på. Én av de viktigste kvalitetene er nettopp opplevelsen av natur uten vesentlige menneskelige inngrep.

Verdien av urørt natur er likevel kanskje vel så viktig i forhold til å beholde og utvikle Hemnes Kommune som attraktiv kommune å bo i. For mange er en vesentlig del av livskvaliteten nettopp tilgang til naturopplevelser av god kvalitet. Urørt og vill natur er viktige bidrag til nettopp slike naturopplevelser.

Det er på denne bakgrunnen at Hemnes Turistforening nå velger å gå i mot tre av de ti konsesjonssøknadene. På prinsipielt grunnlag kunne vi ønske at det ble satt stopp for videre vannkraftutbygging i Hemnes Kommune, men vi ser at hensynet til næringsinntekt for folk i bygdene og hensynet til bidrag til de nasjonale produksjonsmålene også må tas hensyn til. Derfor har vi ikke innvendinger mot de resterende syv konsesjonssøknadene.

1. Lenningelva

Den omsøkte utbygginga av Lenningselva baserer planene mellom annet på regulering av Grønvatnet i Grøndalen. Videre vil det være nødvendig med betydelige fysiske naturinngrep mellom Grønvatnet og Bleikvatnet for etablering av rørgate, kraftstasjon og inntak. Grøndalen står i dag fram som et område som oppleves som urørt. Dalen ligger som en naturlig del av Okstindområdet. Hemnes Turistforening har flere merkede løyper i området, og de brukes mye av fjellvandrere. Løypene krysser over Slegda og Mærraskardet, og mellom Gråfjellhytta og Oksfjellelv med utsyn over hele Grøndalen. Grøndalen med Grønvatnet er ei av de vakreste perlene i naturen i Hemnes Kommune.

Det er gode grunner til å frykte stor erosjon i de flate områdene rundt Grønvatnet ved regulering. Myrene inntil Grønvatnet er store og flate med lite høyde over Grønvatnet. Basert på erfaring fra regulering andre vatn i kommunen er det all mulig grunn til å være kritisk til nettopp denne reguleringa.

Grøndalen har lang historie som ekstra slott- og beiteland for bygdene omkring, og har av den grunn også spesiell betydning for mange.

Hemnes Turistforening mener med andre ord at risiko og ulemper med denne utbygginga er altfor betydelige til å kunne la søker få konsesjon.

2. Mørkbekken og Mørkbekktjønnå

Det er søkt om konsesjon for å utnytte fallet mellom Mørkbekktjønnå og dagens inntak av Mørkbekken. Mørkbekktjønnå er forutsatt regulert med dam i dagens utløp fra tjønna.

Området er et sjeldent eksempel på et vatn som preges sterkt av breaktivitet. Det ligger i nær tilknytning til Okstindbreen. Det er ikke mange tiår siden breen lå ned i tjønna, og området bærer tydelig preg av at det har vært under is for relativt kort tid siden.

Området er lett tilgjengelig for fjellvandrere. På sommerstid er det vei helt til Statkrafts inntak for Mørkbekken. Hemnes Turistforening har allerede Steinbua rett oppom Mørkbekktjønnå, og Rabothytta noe lengre opp er under oppføring. Rabothytta forventes å bli et særs attraktivt turmål, og traséen opp fra veienden går langs Mørkbekken og forbi Mørkbekktjønnå. Rabothytta er spesielt

designet for å kunne ta imot hele skoleklasser med tanke på undervisning innen natur, klima og friluftsliv/idrett. Ei utbygging av Mørkbekken vil forringe så vel naturopplevelsen på vei til og fra Rabothytta som mulighetene for skoler å bruke området i læring og undervisning.

Hemnes Turistforening mener at inngrepene som vil følge av utbygging i tråd med konsesjonssøknaden vil forringe naturopplevelsen i området i betydelig grad.

Det er også slik at området allerede er godt utnyttet til kraftproduksjon. Siden den omsøkte utbygginga vil skje inn i område med små menneskelige inngrep mener Hemnes Turistforening at den eksisterende utbygginga er et argument for ikke å bygge Mørkbekken videre ut.

3. Sørbukta

Området rundt Kjerringtinden, Geittinden og Brurskanken står i dag sammen med Okstindmassivet fram som et av få områder i og rundt Hemnes Kommune med små menneskelige inngrep. Hemnes Turistforening mener det er klokt å verne om disse områdene spesielt. Dette området får stadig større popularitet blant turgåere.

Den planlagte utbygginga i Sørbukta medfører en rekke uønskede naturinngrep, så som dam, rørgate, ny vei og kraftlinje. Den beregnede produksjonen av elektrisk energi er etter vår mening for liten i forhold til de negative virkningene av naturinngrepene.

Med vennlig turhilsen fra

Svein Arne Brygfjeld

styreleder i Hemnes Turistforening

www.hemnesturistforening.no